

Tematiskā darba grupa "DROŠA IEKĻAUJOŠA SABIEDRĪBA, PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA"

Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.-2027. izstrādes ietvaros

KOPSAVILKUMS

02.03.2021.

Rīcības virziens 1) Veselības veicināšana

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Publiskās infrastruktūras pieejamība jebkādu veselību veicinošu paradumu īstenošanai. publiska infrastruktūra - pieejama katram	Katram pieejami veselības uzturēšanas pakalpojumi, kas veicina paradumu nostiprināšanos ilgtermiņā.	Sabiedrības veselības paradumu maiņa. Informēšanas, izglītošanas pasākumi. Veselīgs uzturs, veselīgs dzīvesveids, aktīva novecošana	Kopienų iesaiste veselības veicināšanā
	Pieejama dažādu pakalpojumu veidu un infrastruktūras pieejamība novados. (baseins, ūdens nodarbības, āra treniņi)	Pieejami bezmaksas pakalpojumi, kas veicinās arī paradumu nostiprināšanos ilgtermiņā	Veselīga dzīvesveida veicināšana (pārtika, tiešā piegāde, vietējie ražotāji), zaļais iepirkums	Pašvaldībās darbojas veselības veicināšanas koordinatori.
	Publiskā infrastruktūra - veloseliņi, slidotavas, baseins	pakalpojumu fiziska pieejamība (sasniedzamība) ne tikai centros, iespējami tuvāk. Pakalpojumu gradācija - tādi, kas vismaz 50km, tādi, kas 20km	Profilaktiskie pasākumi, kā sabalansēt darba pienākumus ar brīvo laiku. Samazināt stresa līmeni, izdegšanu.	Pasākumi, kas saliedētu sabiedrību un dažādas iedzīvotāju grupas. Uzņēmēju un pašvaldības sadarbība, lai veidotu sporta pasākumus. Orientēšanās pasākumi utt. Gan liela mēroga pasākumi, gan maza mēroga pasākumi vietējās kopienās.
	Pieejamas, attīstītas dabas takas, rekreāciju vietas, kur īstenot veselīga dzīves veida aktivitātes	Piekļuve (ceļi), transporta pieejamība. 50 km rādiusā būtu jābūt pieejamiem visiem pakalpojumiem.	Pēc covid pasākumi, lai uzlabotu psihisko veselību	
	Dabas, pastaigu takas pieejamas tuvāk dzīves vietai, arī pilsētās ne tikai aizsargājamās dabas teritorijās.	Veselības uzturēšanas pakalpojumi (fizioterapeits u.c. speciālisti) pieejami tuvāk dzīvesvietai (~20 km no dzīvesvietas), lai samazinātu vajadzību pēc stacionēšanas.		
	Ziemā veidot slēpošanas trases (kas citos gadalaikos pieejama pastaigām, nūjošanai), apgaismojums. Piesaistīt uzņēmējus slēpju un inventāra nomai.			

	Bērnu laukumīni katrā pagastā (apdzīvotā vietā), tuvāk dzīves vietai (arī mazos centros)			
	Pieejamas fiziskās aktivitātes iedzīvotājiem mazāk apdzīvotās teritorijās (joga, zumba, utt.) Grupu nodarbības			
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Atbildīgie par ieviešanu, īstenošanu: Pašvaldības, pašvaldību iestādes, VPR, citas publiskās institūcijas	leguvēji ģimenes, bērni, jaunieši. Izvēlas ģimeni veidot un dzīvot reģionā, jo ir pieejami kvalitatīvi pakalpojumi.	legūst visi Vidzemes iedzīvotāji, visu vecumu iedzīvotāji	NVO, kopienas, kas īsteno kādas aktivitātes pasākumus, kas veicina sabiedrības izglītošanu un informēšanu
	biedrības, kurām ir nodots apsaimniekošanā kādi objekti, vai teritorijas.	Vecāka gada gājuma iedzīvotāji iegūti no pakalpojumiem, kas ir tuvāk dzīves vietai. Pašvaldību pakalpojumi - transporta nodrošinājums, lai aizvestu piem. uz baseinu.	Atbildīgie īstenošanā: skolas, izglītības iestādes (arī bērnudārzi). Izglītības iestādēs tiek izglītoti arī par seksuālo un reproduktīvo veselību. Bērniem un jauniešiem ir pieejami speciālisti (pedagogi) - veselības mācība.	Senioru biedrības, kas veicina senioru veselīga dzīvesveida kopšanu. Pašvaldības palīdz to īstenot. Alojā labs piemērs - senioru biedrība, kas veicina senioru kopienas aktivitātes.
	Arī uzņēmēji, kas nodrošina pakalpojumus. Uzņēmēji, kas ziedo	Institūcijas: izglītības iestādes, speciālisti, kas nodrošina pakalpojumus arī uzņēmēji		
	Jauniešu domes, pašpārvaldes, jauniešu centri			
	legūst visi Vidzemes iedzīvotāji, visu vecumu			
	NVO, kultūras iestādes, jo pieejamā infrastruktūra būtu pieejama arī cita veida pasākumu rīkošanai, pakalpojumu sniegšanai			
	Veselības aprūpes joma iegūs, jo mazinās slodze			
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Veselības veicināšana jāizvirza kā prioritāte visos līmeņos. Nepieciešama politikas maiņa	Pakalpojumi izzūd attālākajās lauku vietās, jādomā risinājumi, ka cilvēki tur nedzīvo, jo nav pakalpojumi, savukārt pakalpojumu tur nav, jo nav iedzīvotāju	Tiks augstāk novērtēti mājražotāji, jo tie var nodrošināt veselīgāku pārtiku. Lielāka mājražotāju popularizēšana ir vēlams, kas veicinātu produktu pieejamību. Tiešā pārdošana - kļūs populārāka	Stereotipu maiņa - dzīvot laukos ir moderni!
		Šķērslis - nacionāla politika ir ļoti nozariska, jāmeklē sadarbība	Svarīgi sabalansēt arī attālinātā darba pienākumus ar brīvo/atpūtas laiku. Produktivitāte! Kā to vairot? Domāšana maiņa visā sabiedrībā kopumā - tempa samazināšana, var palīdzēt mazināt stresu un izdegšanu,	Iespēja strādāt kādas dienas ārpus ofisa - attālinātā darba iespējas. Tas veicina veselīgu dzīves veidu, jo ir iespēja būt laukos, tuvāk dabai. Covid laiks ir pierādījis, ka tas var īstenoties.
		Politikā ir ļoti liels slogs uz pašvaldībām. Valsts deleģēto pienākumu izpildei neseko finansējums	aizspriedumu maiņa - runāt par veselību, izdegšanu ir ok!	Attieksmes maiņa - mazāko ciemu vērtība - DZĪVES KVALITĀTE IR AUGSTĀKA!

		Aizspriedumu maiņa par reģionos esošiem pieejamiem speciālistiem.	Tabu tēmas - jāmainās, kā sabiedrība spēj runāt par konkrētām tēmām	
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	kvalitatīva un pieejama publiskā vide, kur var attīstīt savas aktivitātes, dzīvot veselīgi, pilnvērtīgi	Mobilie pakalpojumi uz vietas. Pieejami vecāka gada gājuma cilvēkiem, hroniskiem slimniekiem	sabiedrības izglītošana un informēšana - daudz kas jau ir labs, tikai nezina	Publiskās apspriedes ar sabiedrību arī turpmāk var biežāk īstenot digitāli, jo cilvēki ir atsaucīgi
		Jaunu ģimenes ārstu piesaiste! Pašvaldību iesaiste. Stipendijas jauniešiem speciālistiem!	Zaļā iepirkuma veicināšana, lai vietējie ražotāji var konkurēt	Jāveido vairāk publiskās apspriešanas par to, ko iedzīvotāji vēlas. Sabiedrības iesaiste un līdzdalība. Vairo vēlmi
		Papildus speciālistu piesaiste reģionos, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību. Garas rindas pie speciālistiem.	Nepieciešams mainīt nodokļu politiku, lai vietējā pārtika ir pieejamāka	Svarīga sadarbība ar nacionālo līmeni. Lobijis, kas palīdz īstenot reģiona mērķus sabiedrības veselības veicināšanā.
			Jāorganizē informatīvas kampaņas par veselības jautājumiem. To darītu ne tikai VM, bet arī citas veselības iestādes, vai citas iestādes. piemēram kā CSDD organizē. Vajadzētu arī citas problēmas izcelt un pievērst sabiedrības uzmanību.	Kopienas pasākumi, amatiermākslas kolektīvi, kas veicina cilvēka pašsajūtu, dzīves kvalitāti, mentālo veselību
			Veselības veicināšanas programmas izglītības iestādēs - sasaiste ar kompetenču izglītību. Sporta aktivitātes.	Izstrādāt un īstenot reģionālu veselības veicināšanas stratēģiju
			Mentālā veselība - izglītības iestādēs. Mācīt spēju sarunāties, kas ir digitālā arī covid laika izaicinājums	
			Darba nedēļas darba stundu samazināšana - produktivitātes kāpināšana	
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>	Infrastruktūras objektu skaits ir palielinājies. Un vide kļuvusi pieejamāka.	Vidzemē samazinājušies iedzīvotāju mirstības rādītāji. Pieaugusi dzimstība		Palielinājies Vidzemes reģiona iedzīvotāju skaits
	Samazinājies sirds un asinsvadu slimnieku skaits	Pieaudzis speciālistu skaits un piedāvāto pakalpojumu skaits reģionā		
	Radušies papildus jauni publiski infrastruktūras objekti, kas veicina reģiona iedzīvotāju veselību vai veselīga dzīves veida īstenošanu	mazinājies rindā gaidīšanas laiks pie ārstiem/speciālistiem		

Rīcības virziens 2) Sabiedrības drošība

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Civilā aizsardzība - skaidras kompetences, resursi, skaidrība kur, ko, kā	Uzlaboti darba apstākļi, infrastruktūra dienestiem. Dienesti virs nav izmēti	Kopienās balstīti vietēji risinājumi	Iedzīvotāji skaidri zin, ko darīt ārkārtas situācijā
	Skaidras kompetenču robežas starp iestādēm, dienestiem (VP, pašvaldības policija, VUGD, brīvprātīgie utt.)	Vidzemē uzcelti 9 jauni administratīvie centri, kur ir telpas VUGD, policijai, robežsardzei u.c.	Drošība iedzīvotājiem - attīstīts brīvprātīgo ugunsdzēsēju / glābēju tīklojums	Skaidra komunikācija un saturs, balstoties uz algoritmiem A, B, C
	Optimāls teritoriālais apjoms ir jaunveidojamie novadi	Pieejami, sakārtota infrastruktūra	Vietējais centrs / brīvprātīgo vienība sasniedzama	Apmācības bērniem - drošība visiem vecuma posmiem
	Viena vienota civilās aizsardzības komisija reģionā, kas koordinē visu teritoriju	Izglītoti speciālisti	Lokālais drošības punkts - kur būs, kādi būs	Reāls, ne ķeksīša darbs
	Civilā aizsardzība - jāveido komandā, piesaistīti arī mediķi, kompetenta vadība	Saprātīgs, efektīvs līdzekļu izlietojums - ieguldīts tur, kur lielāks efekts	Katrā apkaimē ir uz vietas speciālists, kam zvanīt, kas zin ko darīt tālāk, saprot vietējo vajadzības	
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Civilās aizsardzības komisijas novados (Cēsu jaunajā novadā ir apvienota komisija)	VUGD	VUGD	mācību iestādes
	Reģionālā civilās aizsardzības komisija	Visi dienesti	pašvaldības	pašvaldības - vietējais speciālists
	Visi dienesti (VP, PP, Zemessardze, kas jau piedalās)		kopienas	
	pašvaldības		komersanti	iedzīvotāji
	komersanti		iedzīvotāji	
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Šķēršļi: Nav skaidras kompetences, kur pašvaldības, kur dienesti	Šķēršļi: trūkst vienota skatījuma - kāda ir palīdzības pieejamība, kur ir "baltie plankumi"	Nepieciešama diskusija, izskaidrošana, vietējo specialistu iesaistīšanās	Izprotami lēmumi - Skaidrošana kāpēc tas ir svarīgi - sabiedrības uzticēšanās
	Civilās aizsardzības plāns - ir uz papīra, realitātē nestrādā		Šķēršļi: Bailes, ka ļoti tiks centralizēta vara. Mehānismi, kā turpmāk saimniekos. Neuzticēšanās	Dažādi informācijas izplatīšanas kanāli
	Šķēršļi: Centralizētā sistēma tomēr netiek galā ar krīzes situācijām (COVID)		Pašvaldībām, dienestiem jārunā ar iedzīvotājiem	Skaidrība kā informēt sabiedrību, specialistus
	Pastāv jau labas iestrādes kā jāreaģē ārkārtas situācijās, jāveido uz tām.			
Rīcības <i>Kas jādara,</i>	Speciālistu piesaiste - kompetenti, ar skaidru redzējumu	Atbalsts no pašvaldībām - kur izvietot, būvēt jaunus centrus, Skatoties no pieejamības, no "baltajiem plankumiem"	Salikt kartējumu, kur atrodas dienesti, kur atrodas brīvprātīgie	Sākt ar bērniem, sākumskolu

<i>lai sāktos pārmaiņas?</i>				
	Plaša iesaiste - t.sk. mediķi u.c.	Tiklojuma attīstība	Saprast, kāds ir aprīkojums, ko vajag. Ko valsts nodrošina, ko pašvaldības utt.	Mācību saturā integrēt drošības jautājumus - ceļu satiksme, pirmā palīdzība
	Jāveido reģionāla mēroga plāni skaidrām situācijām A,B, C kā rīkoties katrā situācijā	Arī viedie risinājumi	Balstīties uz esošo resursu, attīstīt sadarbību, pārklājumu	informēt balstoties uz labiem piemēriem: Kaimiņa piemērs - es arī tā varu!
	Algoritmi, kā rīkoties, kā kompensēt piemēram uzņēmēju auto izmantošanu, ūdeni no krātuves	Arī VUGD transports	Iniciatīvai jānāk no vietējām, novadu CA komisijām. Process būtu jāvada VARAM	Reģionāls, regulārs pētījums par iedzīvotāju drošību
	Nosakot kompetences dažādos līmeņos - reģionālā, pašvaldībās, vietējā līmenī		Pašvaldība mērķtiecīgi iesaista vietējās kopienas, strādā ar līderiem	
	Tad būs skaidrība kā informēt sabiedrību, speciālistus		Jauniešu iesaiste (brīvprātīgos ugunsdzēsējos u.c.)	
			Jāizglīto lēmēji (deputāti pašvaldībās), kas nepārziņ pašvaldību funkcijas, pienākumus	
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>			15 minūtēs ierašanās notikuma vietā (šobrīd 23 min)	
			Katrā novadā ~ 10 brīvprātīgās komandas, kas veic civilo aizsardzību	

Rīcības virziens 3) Iekļaujošas sabiedrības attīstība

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Samazinās nepieciešamība pēc sociālās palīdzības, visi ir laimīgi, problēmu ir mazāk	Neatkarīgi no tautības, dzimuma un citām iezīmēm, cilvēki šeit jūtas komfortabli. Pieejama veselības aprūpe un izglītība	Sakārtota atbalsta sistēma, kas palīdz cilvēkiem iejusties
	Samazinās nepieciešamība pēc sociālās palīdzības	reģiona iedzīvotāji jūtas adekvāti novērtēti, saņem palīdzību u.c.	Notiek atbalsta pasākumi - sociālais darbs kopienā
	Pakalpojumu pieejamība tuvu dzīvesvietai, reģionā - tie ir pieejami tad, kad tie nepieciešami (rindas u.c. sarežģījumi)	Izslēdzam vārdu - minoritātes, esam tikuši galā ar savām stigmām. Neizdalām īpašas sabiedrības grupas, esam saliedēti un toleranti	Informēta sabiedrība, notiek kopīgi pasākumi - tolerance, iecietība, izpratne
	Iebilde - drīzāk jāpaplašina sociālo pakalpojumu klāsts	digitālā iekļautība	izglītības iestādes ir atvērtas, pielāgotas, gatavas darbam ar dažādiem bērniem, spēj piedāvāt risinājumus dažādām situācijām (kultūras atšķirības, bērni ar īpašām vajadzībām, talantīgi bērni)
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	ģimenes ar bērniem	cilvēki ar dažādu orientāciju	bērni ārpusģimenes aprūpē
	cilvēki pensijas vecumā		jaunieši, kuri beiguši speciālās skolas
	cilvēki ar invaliditāti		pandēmijas ietekme uz jauniešiem
	jaunieši, kuri beiguši speciālās skolas		vietējās kopienas
	ārvalstu pilsoņi - bēgļi, patv. Meklētāji		
	cilvēki ar atkarībām		
	darba devēji reģionā		
	bērni ārpusģimenes aprūpē		
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	cilvēku gatavība līdzdarboties savas dzīves kvalitātes uzlabošanā	jāveicina izpratne un attieksme par dažādām sabiedrības grupām	
	iesaistītās organizācijas piedāvā dažādus līdzdarbības pasākumus, atbilstoši katra vajadzībām, lai motivētu, mudinātu iesaistīties		
	skatījuma maiņa uz cilvēkresursu ne kā uz izdevumu pozīciju, bet kā ieguvumu		
	valsts ekonomiskā attīstība, atbalsta instrumenti		
Rīcības <i>Kas jādara,</i>	Atbalsts dažādu iedz. grupu pārstāvošām organizācijām, viņu viedokļu līderiem u.c.	pasākumi un aktivitātes izpratnes veicināšanai dažādu paaudžu vidū (arī sižeti, pieredzes stāsti)	kampanjas, sižeti, tikšanās integrēšanās nolūkā

<i>lai sāktos pārmaiņas?</i>			
	iekļaujošas darba vietas, sociāli atbildīga uzņēmējdarbība. Ir standarts/ vadlīnijas, regulējums, lai ir skaidrs mērķis	Vidzemes iekļaujošā nedēļa (Inovāciju nedēļas ekvivalents)	pašvaldību darbs, veidojot iedzīvotāju izpratni un toleranci pret dažādām mērķgrupām
		atbalsta pasākumi, organizāciju stiprināšana, informācijas pieejamība	iekļaujoša sabiedrība (neбайдās runāt par vajadzībām, nepieciešamo atbalstu)
			pasākumi un aktivitātes izpratnes veicināšanai
			jauno speciālistu piesaiste nozarei
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>			

Rīcības virziens 4) Uz iedzīvotāju vajadzībām balstīti efektīvi pakalpojumi, starpinstitucionālā un starpnozaru sadarbība, attīstot integrētu pakalpojumu sniegšanu, pakalpojumu kvalitāte, t.sk.pakalpojumu sniedzēju motivācija un novērtējums

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Cilvēku vajadzībās balstīti (individualizēti) pakalpojumi, kas ir pieejami visām sabiedrības grupām	Efektīva starpnovalu un starpnozaru sadarbība pakalpojumu sniegšanā	Izglītota sabiedrība pakalpojumu un atbalsta saņemšanai	Attīstīta sabiedrības līdzdalība sociālajos procesos. Sociālais darbs ar kopienu noris veiksmīgi.	Sociālā darba un atbalsta sniedzēju kapacitāte un prestižs
	Mūsdienīgi, digitāli un mobili pakalpojumi	Brauc, kas ir tuvāk - novadu sadarbība	Pakalpojumi ir cilvēkiem saprotami	Kopienas, NVO kā neatsverams atbalsts pakalpojumu nodrošināšanā	Sociālo nozari redz, kā būtisku sabiedrības labklājībai. Sabiedrības uztvere par sociālo nozari ir mainījies un tā redz ieguvumus, ieguldot mērķgrupās
				Aktīvas NVO pakalpojumu sniegšanā	Cilvēki ir informēti, izprot sociālos pakalpojumus un atbalstu; un neuztver kā tērējošos, bet kā galveno atbalstu labklājībai Vidzemē
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Ikviens - sabiedrība	Ikviens - sabiedrība	Ikviens - sabiedrība	Ikviens - sabiedrība	Pakalpojuma sniedzēji
	Ģimenes	Pakalpojuma sniedzēji	Pakalpojuma sniedzēji	kopienas, NVO	Ikviens - sabiedrība
	Darbspējīgie un ekonomiski aktīvie iedzīvotāji	Pašvaldības		Pakalpojuma sniedzēji	
	Seniori			Seniori, kā resurss izglītības pakalpojumu nodrošināšanā, sociālo pakalpojumu sniegšanā, amatniecības prasmju nodošanā.	
	Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem				
	Pakalpojuma sniedzēji				
	Sociālās jomas speciālisti				
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Pakalpojumi jānodrošina nevis atkarībā no cilvēka ienākumu līmeņa, bet atbilstoši cilvēku vajadzībām - attiecīgi jāplāno balstoties vajadzībās.	Pakalpojumu sniedzēju starpnozaru (izglītība, sociālā joma u.c.) sadarbība	Šķēršļi: Informācijas trūkums - cilvēki neizprot pakalpojumus, informācija nav viegli uztverama	Veicināt sabiedrības iesaistīšanos sociālajos procesos	Trūkst sociālās jomas speciālistu, kuri vēlas strādāt sociālajā nozarē.
	Pakalpojumu sniedzēju starpnozaru (izglītība, sociālā joma u.c.) sadarbība	Problēma: Nepietiekams finansējums sociālajai nozarei	Mazināt stigmatu par sociālo dienestu, atbalsta lūgšanu	Nepieciešamas izmaiņas likumdošanā (atbilstoša nodokļu sistēma), lai seniors saprot kā to	Sabiedrības un lēmējvaras attieksme (jāmaina)

				ievērot un vienlaikus varētu strādāt nepilnu laiku, atbilstoši savām spējām.	
		Netiek nodrošināti tie pakalpojumi, kurus paredz normatīvie akti.		Labvēlīga un saprotama nodokļu sistēma cilvēkiem, kuri nespēj strādāt pilnu darba laiku.	Mainīt sabiedrības attieksmi pret dienestiem, pret atbalsta saņēmējiem. Sociālā dienestā var vērsties jebkurš grūtā situācijā.
					Trūkst tehnoloģijas, kvalitatīvs aprīkojums, internets sociālajos dienestos un mērķgrupai (senioriem, riska grupas ģimenēm)
					Trūkst infrastruktūras, lai nodrošinātu kvalitatīvus sociālos pakalpojumus.
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	Starpnozaru sadarbība attīstot jaunus pakalpojumus	Starpnovadu sadarbības veicināšana.	Sabiedrības informēšana par pašvaldībā esošo dienestu funkcijām, atbalsta saņemšanas iespējām. Informatīvās kampaņas.	Apmācības senioriem pakalpojumu, atbalsta saņemšanai	Jāiegādājas tehnoloģijas, programmas. Jāapmāca darbinieki, kā tās izmantot.
	Starpnozaru sadarbības veicināšana.	Likumdošanas aktu salāgošana	Informēt sabiedrību par pieejamajiem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem.	Cilvēkresursu piesaiste aprūpes pakalpojuma veikšanai	Paaugstināt sociālās jomas speciālistu atalgojumu
	Labās prakses apmaiņa arī no ārzemēm		Pašvaldību sniegto pakalpojumu infografiku izveide	Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai	Informēt par sociālās nozares profesionālajām iespējām.
	Likumdošanas aktu salāgošana		Digitālo prasmju apmācības senioriem, lai viņi varētu saņemt nepieciešamos pakalpojumus	Darba piedāvājumi atbilstoši cilvēku spējām (gabaldarbs, nepilns darba laiks, darbs).	
	Izpētes, pētījumi, lai individualizētu iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus				
	Uz senioriem orientētu pakalpojumu attīstība.				
	Pakalpojumu piešķiršana pēc vajadzības, nevērtējot ienākumus.				
	Pakalpojumu nodrošināšanas programmu izstrāde balstoties uz vajadzībām				
	Mainīt sociālo pabalstu uz sociālo pakalpojumu, lai neveicinātu bezdarbību.				

	Attīstīt sociālās rehabilitācijas centrus				
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>	Vairāk piešķirtu pakalpojumu, mazāk pabalstu.	Pieaudzis iedzīvotāju skaits lauku teritorijās.		Vairāk nodarbinātu senioru	Pieaudzis pakalpojumu sniedzēju skaits - soc. jomā, veselības aprūpē u.c.
	Cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem saņem SBSP			Zemāks bezdarba līmenis	